

GALLRING INOM HÖNS - BESÄTTNINGARNA FRÅN AMERIKANSK SYN PUNKT.

AV DISTRIKTSVETERINÄR G. DANIELIUS.

En genomsnittshönsbesättning kan på basis av äggproduktionen delas i tre grupper. En sjattedel till en tredjedel äro dåliga värphöns, något ö-
ver hälften äro medelmåttiga, och några få individer lämna hög avkastning.

I en dylik besättning på hundra unghöns lämnade exempelvis under första året 20 procent från 0 till 60 ägg, 67,5 proc. från 61 till 124 ägg och 5 proc. 25 och flera ägg. I en samling vitt leghorn från utvalda besättningar var produktionen till jämförelse: 8,6 proc. lämnade 0 till 100 äg, 86,4 proc. 101—220 ägg och 5 proc. 221 och flera ägg.

Kontrollvärpnästen ge upplysning om den individuella produktionen. Rekorden jämföras med vissa yttre egenskaper, värptecken. Efter dessa yttre karaktärsegenskaper kunna hönsen mer nägorlunda noggrannhet klassificeras i 3 grupper, lågtproducerande, medelmåttiga och högtproducerande.

Kontrollvärpnästen äro emellertid för omständliga och o-
praktiska inom vanliga hönsbesättningar. Här måste gallringen i huvudsak ske efter ålder, exteriör och värptecken.

Gallring i utsträckt bemärkelse omfattar klassificering av avelsögg, kycklingar, honor och avelstappar. Viktigast är gallringen av honorna. Det gäller dels att plocka ut de, som ej värpa, dels att ta reda på hur länge de kvarlämnade ha värpt.

Inget bestämt kan förutsägas angående de olika individernas framtida produktion. Men en höna, som lämnat god avkastning, fortsätter gärna att vara högtproducerande om hälsotillstånd och kondition bibehållas och vice versa för en dålig höna. Det är lätt att plocka ut "ej värpare", men stor träning fordras för att kunna bedöma, hur länge en höna värpt, värpningsintensiteten, viloperioderna m.m. Första betingelsen är, att besättningen är normal d. v. s. att djuren äro friska, i god kondition och ordentligt utfodrade.

Gallringen börjar med avelsögen eller åtminstone med de nykläckta kycklingarna. Svaga, dåligt utvecklade kycklingar dödas omedelbart. Även längre fram slaktas alla mindre lovande kycklingar. Det är givetvis mest ekonomiskt att gallra tidigt, om värptecknen voro tillräckligt tydliga. Man eftersträvar standard-idealtypen och slaktar otypiska, sent mogna, dåligt byggda unghöns, innan de börjat värpa.

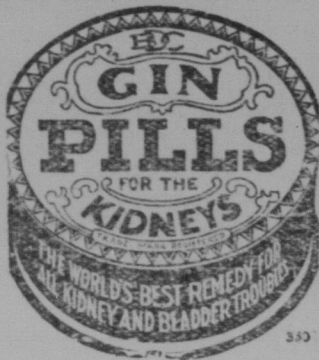
Det är mest praktiskt att börja systematisk gallring på sommarens (juli — aug.) och fortsätta en gång per månad till mitten av oktober. Syftet målet med sommargallringen är att bli kvitt dåliga höns, med oktobergallringen att väl-

ja ut de bästa avelsdjuren. Man undersöker djurens hälsotillstånd, ålder, vigör, typ, storlek, färg, värptecken och om möjligt produktion. Somliga höns bibehålla trots hög produktion god kondition, andra förlora konditionen; de senare passa ej att behållas för avel. Vid sommargallringen söker man att ta reda på, vilka höns som värpa; dessa behållas gärna åtminstone tills vidare, då äggpriset vid denna årstid i allmänhet är något högre. Finner man vid senare undersökning, att ifrågavarande höns tillhöra en lågtproducerande grupp, slaktas de vid höstgallringen.

För att bestämma om en höna för tillfället värper undersöker kloaköppning, bakenben, kam, haklappar och öronskivor. Hos en värpande höna är kloaköppningen stor, fuktig och utvidgad samt av oval, avlång form. Nedre kanten är flat och förlöper nästan rakt, övre kanten går jämnt över i den lösa elastiska vävnaden i omgivningen. En ej värpande höna har en liten, ihopdragen, torr, mera rund kloaköppning med tunna, framträdande kanter; vävnaden i kring är hård och oelastisk. Avståndet mellan bakenbenen (omedelbart nedom kloaköppningen) är hos en värpande höna två till tre fingrars bredd, hos en ej värpande ofta ej mera än en fingerbredd.

Samtidigt med äggorganens stegrade fuktion bli kam, haklappar och öronskivor säte för ökat blodtillflöde. De bli stora glänsande och varma. Förändringarna äro mest framträdande hos kycklingar på höjden av produktion. Allt eftersom värpningsäsongen framskrider minskas storlek och glans i kam och haklappar. Vid slutet av säsongen äro de fortfarande röda men mindre och slaka. Kammen är hos en höna, som slutat värpa, liten, sammandragen, kall och täckt och mjäll. Kammens utseende är, det bästa yttre tecknet till avslutad äggproduktion.

Värphöns skola även klassificeras efter uthållighet i värpning. Detta visar sig huvudsakligen genom förändringar i färgen (hudpigmentet) samt ruggningens inträdande. Den gula färgen i näbben, huden o. på benen ger även guln sin färg. När hönan ej värper magasineras färgämnet i kroppsvävnaden. Detta iakttagas lätt i kloaköppningen, ögonlocket, näbben och på benen. Då värpningen börjar behövs allt pigment i fodret för äggproduktionen. Det uppmagasinerade pigmentet ledes därför från yttre kroppsvävnader till äggorganen. Hos en kyckling med gula färgen från kloaköppningen på några få dagar efter det värpningen börjat. Ögonlocken bleks något långsammare, öronskivorna hos varleteter med vita skivor förlora därefter sin

För mycket urinsyra.

är mycket ofta orsaken till reumatism, gikt och höftvärk. Dåliga njurar tillåta ofta ett övermått av urinsyra att bildas och samlas. Tag Gin-Pills för att erhålla lindring och samtidigt återställa njurarna i god normal funktion.

gula karaktär följt av under- och övernäbben. Avblekningen börjar vid näbbens bas och går gradvis mot snipetsen. Efter 4 till 8 veckors produktion (25—50 ägg) har all färg försvunnit från näbben. Benen förlora sist färgen och bli ej fullständigt avblekta förrän efter 2—5 månaders produktion. Efter slutad värpning kommer färgen tillbaka i samma ordning som den försvann alltså i kloaköppning, ögonlock, öronskivor, näbb och ben. Pigmentet kommer fortare tillbaka än det försvann. Undersökning på förekomst av pigment skall ske i dagsljus; isynnerhet lämpar sig leghorn väl för provet. Färgen är dock beroende av många faktorer, fodring, skötsel, ålder, ras, individ, hudens tjocklek m. m. Hos hönsraser med helt vit hud kan man ej ta hänsyn till färgförändringar. Uthålligheten i produktion mätes efter ruggningen, skiftandet av fjädrarna. Så länge hönan värper regelbundet, behåller hon den gamla fjäderklädnaden, slutar hon av en eller annan orsak att värpa, börja fjädrarna att falla av, hon ruggar. Fjädrarna falla först från halsen, sedan från rygg, vingar och kropp. Fjäderavfall på halsen är även hos goda värphöns vanligt vid varje årstid. Fortsätter ruggningen till ryggen, börja så småningom även de primära vingfjädrarna (yttre flygfjädrarna) att falla. Detta stadium inträffar sällan, med mindre hönan helt har slutat att värpa. Totalt stoppad värpning följes av allmän ruggning. Kort tid efter att de gamla fjädrarna fallit, växa nya ut. Under denna tid värpa hönsen sällan. Ju senare en höna ruggar på hösten, desto längre värpsäsong har hon haft. Tidiga ruggare äro därför sannolikt lågt producerande. De nya fjädrarna hos en höna, som ännu ej ruggat, är fjäderbeklädnaden ojämn, torr, silten och glanslös. Ruggning av vingfjädrarna eller de yttre flygfjädrarna är alltså tecken till allmän ruggning och ger upplysning om ruggningstidens längd. Högtproducerande höns falla nästan alla fjädrarna på en gång, de nya växa ut fort och äro ofta färdiga på 5—8 veckor, lågtproducerande däremot rugga långsamt.

Värpningsintensitet och uthållighet i värpning är karaktäristisk för goda höns. Somliga höns värpa och visa ej tecken till ruggning, men lägga endast 2 a 3 ägg pr vecka. Av en förstklassig höna fordras 5 a 6 ägg pr vecka under en lång period. I allmänhet följes värp-

Högsta Priser Betalas För PREPARERADE KALKONER

Förtjåna mest möjliga genom att PREPARERA edra kalkoner och skeppa dem direkt till The Standard Produce Co., Winnipeg, (Etablerad 1914) NI SPARAR på "SHRINK-AGE" och på ONÖDIGA FRAKTKOSTNADER och får dessutom ett HÖGRE PRIS.

SKEPPA TILL WINNIPEG FÖR BÄSTA PRIS.

Per lb.	Per lb.
Kalkoner, över 15 lbs. 24-25c	Kycklingar, över 3 lbs. 15c
Kalkoner, 13 t. 15 lbs. 22-23c	Hönsfåglar, 3. 5 lbs. 16-17c
Kalkoner, 11 t. 13 lbs. 20-21c	Hönsfåglar, över 4 lbs. 14c
Kalkoner, 9 t. 11 lbs. 19-20c	Hönsfåglar, 3 t. 4 lbs. 12c
Kycklingar, över 5 lbs. 19c	Gås, över 9 lbs. 13c
Kycklingar, över 4 lbs. 17c	Ankor, över 5 lbs. 15c

Alla här kvoterade priser gälla Grade "A" Poultry, F.O.B. Winnipeg. Prompt betalning. Var vänlig skriv på engelska.

5 CHARLES STR. WINNIPEG
STANDARD PRODUCE CO.

intensiteten även av uthållighet i värpningen.

Värpningsintensitet bedömes efter kroppskapacitet, bukens tillstånd och hudens kvalitet. Aggstock och äggledare hos en höna i full produktion äro 20 gånger så stora som samma organ hos en ej värpande höna. Med detta följer ökad aptit och utveckling av matsmältningsorganen. Hårtill kräves större utrymme i bukhalan, vilket delvis kompenseras genom sänkning av golvet, bröstbenet.

Buken hos en högtproducerande höna är full och utspänd, men samtidigt mjuk. En höna med hård, oelastisk buk, uppkommen genom fettanhopning, är ingen god värpare. Fettet skall vara mjukt och elastiskt. Bukens storlek varierar hos raser och individer och bestäms av hönans storlek och bröstbens längd. Höns med kort bröstben har stort bukmått (så och så många fingerbreddar), höns med långt bröstben litet, om man ej tar hänsyn till bröstbens längd. I allmänhet föredrages höns med långt bröstben.

Bäckenbenen äro tunna och elastiska hos högtproducerande, tjäcka av tjockt, hårt fett hos lågtproducerande.

Högtproducerande höns ha mjukt, tunt skinn, vilket bäst känns under vingarna och på bröstet. Vidare magert, markerat huvud med stora, klara ögon (inget skrynkligt skinn a huvudet) samt flata ben. Dåligt värpare ha tjock, torr hud, klumpigt huvud, tunga ögonlock och runda ben.

Temperamentet är av betydelse. En god värpare är lugn och energisk och har god aptit, dåliga värpare äro nervösa, anstränga sig ej för att hitta föda, "lägga sig tidigt och stiga sent upp".

Hur länge skall man behålla en höna?

För äggproduktion böra goda höns behållas 2 a 3 år, för avel ibland längre. I allmänhet värpa de bäst första året och minskas varje år 15—20 proc. De flesta av andra och tredje årets ägg lägges på varen och sommaren, da äggen äro billigare. Nettot hos äldre höns sjunker därför fortare än äggproduktionerna.

Avelstuppen

måste ha god vigör, vara energisk och aktiv. Den skall ha kort, välböjd näbb, brett, djupt huvud, stora klara ögon, mörk-röd kam, kort, böjd hals, medellånga, korrekt ställda ben

och utpräglad maskulin typ. Bröstet skall var väl utvecklat, stort djup mellan ryggens centrum och bröstbenet. Tuppen är trång mellan bakenbenen och har liten bukhålekapacitet. Man skall ej välja de allra tidigast mogna, da dessa ofta bli små och finbenta samt minska avkommans och äggens storlek.

VENTILATION

I mindre ladugårdar torde kunna åstadkommas uteslutande medels ett antal sma öppningar i väggarna, belägna alldeles inunder taket och försedda med skjutluckor. Genom dessa ventiler går den förbrukade luften mycket behändigt bort, under det frisk luft tillföres genom dörrarna, vilka helst böra vara inrättade såsom halvdörrar, varigenom den kalla luften så mycket som möjligt hindras att komma in nere vid golvet. Den andre halvan av dörren öppnas nämligen endast för in och utgående, under det den övre halvan får tjäna till insläppande av frisk luft. Naturligtvis kunna även fönstren användas för detta ändamål.

DEN ENGELSKE SVINSKOTSELN ORGANISERAS.

Den engelska riksföreningen för svinaveln utsände nyligen ett meddelande, i vilket framhålls, att föreningen planerar en rad åtgärder i syfte att i stor skala öka svinproduktionen i England. Ett framgångsrikt genomförande av en sådan plan är, framhåller föreningen vidare, att de engelska svinuppfödarna befrias från det hot, som den utländska dumpingen utgör. I samband härmed påpekas att under en enda vecka 166,000 svin slaktades i Danmark, av vilka större delen var avsedd för den engelska marknaden.

— Jag undrar så mycket om Edvard skall komma att älska mig även när jag blir gammal?

— Det får du ju snart veta!

— Min läkare har förbjudit mig allt stillasittande.

— Och likväl går du på bal varenda kväll.

—

— För gav du mig alltid smeknamn. Nu kallar du mig aldrig någonting....

— Det visar, att jag kan behärska mig.